

Mikola Péter

Bátorságpróba

Zorka és Berci kalandjai

Kőszeghy Csilla
rajzaival

MÓRA

Kőszeghy Csilla
rajzaival

Mikola Péter

Bátorságpróba

Móra Könyvkiadó

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánosságához közvetítését – szigorúan tilos!

A kiadó könyveit kedvezménnyel
megrendelheti webáruházunkban:
www.mora.hu

© Mikola Péter, 2022
Illusztráció © Kőszeghy Csilla, 2022
© Móra Könyvkiadó, 2022

Világmegváltó találmányaink

Ez egy olyan nap volt, amikor nem tudtunk megegyezni Bercivel. Ő kártyázni szeretett volna, én a színházszóra szerettem volna rábeszélni. Még abba is belementem volna, hogy ő legyen a rendező és én a színtársulat, de hiába, ragaszkodott a kártyázáshoz. Már kirobbanóban volt a veszekedés, amikor az jutott eszembe, milyen érdekes történeteket mesélt apa azokról az okos emberekről, akik olyan dolgokat találtak ki, amelyek megváltoztatták a világot.

– Van egy ötletem, tesó! Játsszunk felfedezőset! Találjunk fel olyan dolgokat, amik még nem voltak a világon! Tudod, olyanokat, amikről apa mesélt.

– Ez jó ötlet, Zorka! De mit találjunk fel?

– Az mindegy! Csak az a fontos, hogy olyan legyen, amilyen még nem volt, ami a mi találmányunk.

– Rendben. Ki kezdi?

Eleinte semmi érdekes nem jutott eszünkbe, csak olyan dolgok, amiket egyszer már kitalált valaki. Már majdnem feladtuk legújabb játékunkat, amikor Berci azt mondta:

– Zorka! Úgy elrepülnék most egy repülőszőnyeggel!

– Ez az, Berci! Építsünk repülőteret a repülőszőnyegnek!
– Jóóó! – kiáltott Berci. – Utána repülünk egy kört a környéken!
– Öcsi! Tereld el apáék figyelmét, én addig kicsempeszem a szobánkból a szőnyeget. Csald őket a konyhába, kérj egy vajas kenyeret, a többit bízd rám.

Így is történt. Berci elvonult vajas kenyeret kérni anyáéktól, amit ugyan nem evett meg, de sikeresen lefoglalta a szüleink figyelmét. Ezalatt kivonszoltam az összetekert szőnyeget a kertbe. Alig bírtam el, és attól félttem, apáék meghallják a nyögéseimet. De végül a szőnyeg és én sikeresen megérkeztünk a repülőtérenek kinevezett helyre.

Diadalmas képpel megjött Berci is.

– Ügyes voltam, Zorka? Majd kiugrott a szívem, úgy izgultam.
– Nagy vagy, öcsi! – Reméljük, nem jönnek ki anyáék, amíg el nem készülünk.

Először irányítótornyot építettünk ásóból és elemlámpából úgy, hogy ráakasztottuk a lámpát a földre szúrt ásóra, onnan lehet majd irányítani az érkezőket az elemlámpa fényével. A leszállópálya mellé köveket pakoltunk, ezek lettek a reflektorok, hogy az éjszaka érkező repülőszőnyegeket lássák a kifutópályát. A talicskába pakoltuk a szerszámokat a sufnyiból, ez lett a szőnyegszerelő műhely. Amikor elkészültünk, elégedetten néztünk végig a művünkön.

– Első találmánynak nem rossz – állapítottuk meg Bercivel.
– Most repülünk egy kört a környéken! – kérlelt az öcsém.
– Nem lehet! Még nem vizsgálták át a szerelők a szőnyeget. Mi van, ha hibás a fékező- vagy a kanyarodórojtja? Amíg végeznek vele, találjunk ki egy újabb találmányt, ha már így benne vagyunk a lendületben.

Hosszú csend után csuda ötletem támadt:

– Találjuk fel a világidő-megállító gépet!

– De miért jó az, ha megáll a világidő? – kérdezte Berci.

– Te is tudod, hogy apa és anya mennyire elfoglaltak. Sokszor nem marad idejük játszani velünk. Sok a tennivalójuk. Ha megállítanánk a világidőt, mindannyian együtt lehetnénk, ameddig csak szeretnénk. Aztán amikor kijátszottuk magunkat, újraindíthatnánk az életet a világban. Mit szólsz?

– Megépíthetem én a találmányod, Zorka? Én sokkal jobban értek a gépek építéséhez.

– Na jó, Berci! Én leszek a kitaláló, te pedig a megépítő. De azért te is lehetsz kitaláló, ha szeretnéd.

– Zorka! Nem tudom, miből kellene megépítenem az időmegállító gépet. Van ötleted?

– Kitaláljuk. Azért vagyunk feltalálók, nem? Egy gombbal kéne aktiválni az időmegállítást, egy másikkal az elindítást.

– De honnan veszünk ilyen indító- és megállítógombot?

– Én láttam ilyet, de nem lesz egyszerű megszerezni.

– Hol láttál?

– Az előszobában, apa kabátján. Gyerünk! Arra gondoltam, hogy amíg te elvonod apáék figyelmét – abban már úgyis nagyon jó vagy –, addig én megszerzem az ollót, és levágom a gombokat.

– Én nem kérek még egy vajas kenyeret! Még az előzőt se ettem meg.

– Akkor te vágod le a gombokat?

– Nem, azt nem! Akkor inkább elvonom a figyelmüket! Csak találjunk ki valami mást, mint a vajaskenyér-evés.

– Hadd gondolkozzam! Gondolkozz te is, Berci! Mi lenne, ha elkezdenél kiabálni, hogy beverted a lábad? Anyáék biztosan elkezdenek majd ápolni. Ha végeztem a gomblevágással, jelt adok, és te hipp-hopp, meggyógyulsz!

Berci elviharzott, én pedig gyorsan levagdostam a gombokat apa kabátjáról.

– Két ilyen nagyon nagy feltaláló, mint mi, mindent megold, ha akar! Ugye, Zorka? – kérdezte Berci, miután visszatért.

– Bizony. Én már tudom is, mik leszünk, ha nagyok leszünk, Berci. Felfedező-feltalálók!

– Na jó, de azért én még focista is leszek.

– Jó, legyél! Attól, hogy felfedező-feltaláló vagy, lehetsz focista is, én meg állatorvos és ruhatervező is leszek a feltalálóság mellett.

– Találjunk fel még valamit, Zorka! Ez jó játék.

Visszamentünk a kertbe. Nem könnyű a feltalálók élete. Hosszú ideig semmi nem jutott eszünkbe. Én már annyira gondolkoztam, hogy majdnem megfájdult a fejem, amikor megszólalt Berci:

– Tudod, Zorka, nem volt könnyű távol tartani apáékat, amíg te levágtad a gombot apa kabátjáról. Amikor apa kikapcsolta a tévét a távkapcsolóval, hogy odajöjjön ápolni engem, az jutott eszembe, milyen jó lenne ilyenkor egy szülő-távirányító, amivel ilyen titkos helyzetben távol tudnánk tartani a szüleinket.

– Zseni vagy, öcsi, feltaláltad a szülő-távirányítót! Már csak azt kell kitalálnunk, milyen helyzetmegoldók legyenek rajta, amikkel szükség esetén irányítani tudnánk apáékat.

– Legyen rajta haragszelídítő és szidásgátló billentyű, amivel ki lehet kapcsolni a szidást!

– Ez jó! Tudtam, hogy egy zseni az öcsém! – Berci kihúzta magát, és nagyon büszkén nézett vissza rám.

– Mit szólnál a szófogadósülő-gombhoz? – kérdeztem. – Amit, ha megnyomunk, teljesítenék az utasításainkat. Például ha este már ágyba akarnának minket parancsolni, de mi még nem akarnánk aludni, csak megnyomnánk a gombot, és ők azt mondanák: „Maradjatok csak! Játsszatok, ameddig csak akartok, ráértetek lefeküdni!” Vagy ha azt mondanák: „Nem megyünk be a cukrászdába fagyit venni, mert nem fogtok ebédelni,” csak megnyomnánk a szófogadósülő-gombot, és ők maguk javasolnák, hogy nyaljunk el egy-egy ötgombócos fagyit ebéd előtt a kedvükért.

– De jó találmány ez, Zorka! A világ legjobb találmánya! Ha nem ízlik az ebéd, csak megnyomnám a szófogadósülő-gombot, és azt mondanák: „Berci, nem kell megenned a főzeléket, ha nem szeretnéd. Kérsz helyette vaníliapudingot?”

Éppen itt tartottunk a találmányunk kidolgozásában, amikor megjelent az ajtóban anya. Észrevette a repülőszőnyeget, csak arra nem jött rá, hogy megépítettük a világ első repülőszőnyeg-repülőterét. Neki az csak egy szőnyeg volt a gyerekszobából. Összetekerte, és a vállára téve megindult a lakás felé. Nem volt időnk elmagyarázni neki, hogy éppen az első találmányunk kellékét vitte el a helyéről.

Egymásra néztünk Bercivel, és egyre gondoltunk: Kár, hogy nem készültünk el a szülő-távirányítóval.

Az óvoda legrosszabb gyereke

Bütyökről mindenki tudja, hogy ő az óvoda legrosszabb gyereke. Vannak még rosszcsontrú fiúk, de a nyomába sem érhetnek. Legrosszabb gyerek nem lehet kettő, abból csak egy van, és Bütyök pont a mi csoportunkba jár. Nem könnyű eset, mondják rá az óvónénik.

Nem lesz nehéz dolgod, ha meg akarod találni a többi gyerek között. Hiába fésülik meg egy nap többször, pillanatokon belül összekócolódik a haja, ettől lesz olyan „bütyökös” a frizurája. Szénaboglyához hasonlít leginkább, szanaszét állnak a tincsei, mindegyik más irányba kunkorodik. A keze legtöbbször szutykos és maszatos. A szeme se áll jól, mindig valami csibészségen törli a fejét. Amikor beteg volt, csodálkoztak is az óvónénik, hogy olyan csendes-unalmas aznap a csoport. Szinte hiányzott a kiabálása. Szokatlan volt, hogy nem hallottuk: „Bütyök, viselkedj rendesen!”, „Bütyök, fejezd már be!”, „Bütyök, ne húzd ki a gyufát!”

Nem gondoltam volna, hogy egy rossz fiú is tud hiányozni.

Azt vettem észre magamon, hogy vannak pillanatok, amikor megsajnálom. Az egész csoport nem kap annyi büntetést, mint ő. Egyik nap összegyűjtöttem az összes bátorságom, és megkérdeztem tőle:

– Bütyök! Téged nem zavar, hogy ilyen sokat szidnak téged? Legyél már

egy kicsit jó! Nem nehéz, csak oda kell figyelni, hogy ne győzzön benned a rosszság. Ha gondolod, én segítek neked.

– Köszí, Zorka! Tudod, én próbálok jó lenni, de sehogy sem megy. Nem nekem találták ki. Nézd meg Incit, ő mindig tiszta, mindig rendes. Nem lehet rászólni soha, még játszani is illedelmesen szokott. Nekem ez, hiába próbálom, nem megy. Nincs hozzá tehetségem. Pedig minden reggel úgy jövök el otthonról, hogy akkor még megvan bennem a szándék, hogy jó legyek. Meg is ígérem a szüleimnek. Aztán valahol útközben, otthonról idefelé eltűnik belőlem. Mondtam a szüleimnek, hogy menjünk vissza, és nézzük meg, hol vészett el belőlem a jó gyerek, hátha megtaláljuk, de munkába kellett menniük, így itt maradtam jóság nélkül.

– Nem fárasztó ilyen rossznak lenni? – kérdeztem tőle. – Nem fáradsz el benne nagyon?

– Néha elfáradok tőle, de hamar kipihenem magam, és újra rossz leszek – válaszolta huncut őszinteséggel.

Bütyök nem csak egyszerűen rossz gyerek, ő még a rosszságában is más, mint a többi. Mindig kitalál valami újabb csibészséget, hogy ne unatkozzunk. Volt, hogy eldugta a sírós Fanni alvós kutyáját. Aznap nem aludt senki a csoportban. Mindannyian Fanni sírását és az óvó nénik Bütyökre záporozó szidásait hallgattuk. Máskor összecserélte a kinti cipőket, így mindenkinél felemás cipő volt. Fele az övé, fele a másé. Alig maradt idő az udvari játéokra, mert a dadusnak és az óvó néniknek kellett összepárosítaniuk a cipőket a hozzájuk tartozó lábakkal.

Tudom, hogy a felnőttek sokat mérgelődnek Bütyök rosszságain, de egyszer, alvásidőben hallottam, amikor azt mondta rá Marika néni a dadusnak: „Nézd már, amikor alszik, akkor milyen kis aranyos”. Próbáltam félig

csukott szemmel felemelkedni, hogy én is lássam, milyen Bütyök, amikor aranyos, de észrevették, hogy csak tettetem az alvást, és rám szóltak:

– Aludj, Zorka! Feküdj vissza!

Az már biztos – megfigyeltem –, hogy ha éppen alszik Bütyök, akkor nem rosszkodik. Lehet, hogy ilyenkor erőt gyűjt az újabb csibészségekhez.

Épp az udvaron játszottunk, amikor az óvó néni magához hívta a nyakig sáros Bütyköt.

– Ide figyelj, Bütyök! Tudtad, hogy azt mondják az okosok, hogy amelyik gyerek tiszta, az nem boldog? Ahogy elnézem, amilyen szutykos vagy, nagyon boldog lehetsz. Nem is ismerek nálad boldogabb gyereket – folytatta nevetve.

– Ezt elmondom az apukámnak – lelkendezett az óvoda legrosszabb gyereke –, hadd örüljön, hogy ilyen boldog fia van.

Ahogy ezt meghallottam, végignéztem magamon. A kezem is tiszta, a ruhám is tiszta, akkor én nem vagyok boldog? Boldog akartam lenni, ezért mindkét kezem a földhöz dörzsöltem, majd a rátapadt koszt az arcomra és a ruhámra kentem. Odaszaladtam az óvó nénihez, alig vártam, hogy nekem is azt mondja: „Nagyon boldog gyerek lehetsz, Zorka, ahogy végignézek rajtad”. De nem mondta. Csak annyit, hogy: „Jóságos ég! Hogy nézel ki? Mit fognak szólni a szüleid?” Megmondom őszintén, nagyon elszomorodtam. Miért kivételeznek az óvó nénik Bütyökkel? Csak a rossz gyerekek boldogok, ha piszkosak, a jók meg kikapnak érte? Nem igazságos! Sőt, igazságtalan!

Volt egy nap, amikor még a homokdobálást is kipróbáltam, hogy végre megfejtsem, mi lehet Bütyök boldogságának a titka. Jól sem esett igazán, és még az óvó nénik is megszidtak.

Rá kellett jönnöm: nem is olyan könnyű legrosszabbnak lenni.